

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-master Leraar Algemene Economie van de Hogeschool van Amsterdam

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: Hogeschool van Amsterdam
25 oktober 2012	Naam opleiding	: hbo-master Leraar Algemene Economie (90 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 18 april 2012
Besluit accreditatie	Variant opleiding	: deeltijd
hbo-master	Locatie opleiding	: Amsterdam
Leraar Algemene Economie	Datum goedkeuren	
Hogeschool van Amsterdam	panel	: 31 mei 2011
(000454)	Datum locatiebezoeken	: 13 en 14 oktober 2011
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 2 april 2012
CvBuit2012-063	Instellingstoets kwaliteitszorg	: aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime als bedoeld in artikel 18.32c van de WHW
ons kenmerk		
NVAO/20123256/AH		

bijlagen

3

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

Standaard1, beoogde eindkwalificaties: goed

Het panel is van oordeel, dat de opleiding voldoet aan de eisen die het werkveld stelt aan de kennis en vaardigheden van een eerstegraads leraar Algemene Economie.

De door de Hogeschool van Amsterdam geformuleerde generieke en vakspecifieke eindkwalificaties voor de leraar Algemene Economie in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs zijn gebaseerd op het landelijke beroepsprofiel, de bekwaamheidseisen leraar VHO en de zogenoemde SBL-competenties voor het vo, zoals die zijn vastgelegd in de wet BIO. De opleidingen hebben de eigen eindkwalificaties helder uitgewerkt met meetbare indicatoren. De eindkwalificaties zijn op een dusdanig niveau geformuleerd dat ze aansluiten bij de Dublin Descriptoren voor het masterniveau en aansluiten op de op Europees niveau vastgestelde Common European Principles for Teacher Competences and

De in 2011 landelijke vastgestelde kennisbasis maakt met ingang van 2011-2012 integraal onderdeel uit van het generieke en vakspecifieke curriculum. Daarmee zorgt de opleiding voor externe borging van het masterniveau.

Het panel acht de keuze van de opleiding de studenten tevens een deel van de kennisbasis van Bedrijfseconomie aan te bieden, verstandig met het oog op het tekort aan docenten Economie. Studenten kunnen hiermee die kennis verwerven die ze nodig hebben om ingezet te worden in alle economie-onderdelen van het examenprogramma havo/vwo.

Met het werkveld en vakgenoten voeren de opleidingen overleg over de eindkwalificaties en de opzet en inhoud van het programma. De docenten Algemene Economie hebben veel contact met hun vakgenoten. De contacten met het werkveld mogen de opleidingen nog intensiveren: het werkveld/de school waar de student werkt zou meer betrokken moeten worden bij de opleiding van de student en een grotere rol kunnen en moeten spelen bij het doen van onderzoek in de onderzoekslijn.

Standaard 2, Onderwijsleeromgeving: voldoende

Binnen de opleiding Algemene Economie is een samenhangende leeromgeving aanwezig. Daarvoor zorgen de vakinhoudelijk bekwame, actieve en enthousiaste docenten en de onderzoeksdocenten, die studenten de voor een eerstegraads leraar vereiste kennis en vaardigheden bijbrengen. Door onder andere eigen ervaring van de vakdidactiek docenten in het vo en door het deelnemen aan en participeren in LIO dagen, zorgen de docenten voor een verbinding met de beroepspraktijk. Studenten zijn positief over hun docenten en de betrokkenheid bij een ieder van hen.

De opleiding Algemene Economie biedt een duidelijk opgezet en actueel programma met vier pijlers waarbinnen de student in principe vijf verschillende rollen en bijbehorende competenties kan ontwikkelen.

Pijlers:

- vak
- vakdidactiek
- praktijk/studieloopbaanbegeleiding
- onderzoek

Rollen:

- vakexpert
- didacticus en pedagoog
- professional in de schoolorganisatie,
- innovatief educatief ontwerper
- educatief onderzoeker.

De pijler 'onderzoek' behoeft aandacht. Het panel acht de verbeteringen die de opleiding met ingang van september 2011 binnen deze pijler heeft getroffen essentieel. De uitvoering van het onderzoek door de student zal daardoor verbeteren. Het is belangrijk dat de vakdocenten Algemene Economie het onderzoek niet langer separaat zien van de rest van het curriculum. De sterkere samenwerking met de eigen lectoraten van de HvA en de lectoraten van de educatieve faculteiten van de drie andere hogescholen Utrecht, Windesheim en INHolland voor het formuleren van onderzoeksthema's voor studenten, is in dit verband eveneens van belang.

Pagina 3 van 8 De opleiding besteedt in het programma voldoende aandacht aan internationale componenten en internationale wetenschappelijke ontwikkelingen en docenten maken bij diverse programmaonderdelen gebruik van internationale (vakdidactische) literatuur. Studenten zijn hierover tevreden evenals over de aandacht voor onderzoeksmatig aspecten in het programma en het gebruik van ICT.

Het panel is positief over het feit, dat de docenten van de opleiding Algemene Economie alle studenten gedurende hun studie één à twee maal bezoeken op hun werkplek. De pilot Digitale Leer- en Werkplek Omgeving biedt daarnaast mooie begeleidings- en afstemmingsmogelijkheden.

De maatregelen die de opleiding Algemene Economie heeft genomen zorgen voor een studeerbaar programma, waarin weinig studenten uitvallen en in veel gevallen ongeveer de helft van een cohort na drie jaar al afstudeert. De beschikbare voorzieningen in het nieuwe gebouw zijn toereikend voor (het kunnen volgen van) het Algemene economie onderwijs.

Vanwege het goed gestructureerde, actuele en studeerbare programma en het vakbekwame, actieve, enthousiaste en nauw bij de studenten betrokken docententeam, zou een oordeel 'goed' op zijn plaats zijn. Echter omdat de recent genomen maatregelen in de onderzoekslijn en de inzet van vakdocenten in de begeleiding bij het doen van onderzoek hun effect nog moeten bewijzen, komt het panel op dit moment evenwel tot een oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Standaard 3, Toetsing en beoordeling: voldoende

Het panel is van oordeel dat de opleiding op een adequate manier via verschillende toetsvormen toetst en beoordeelt of de studenten het masterniveau in de verschillende rollen hebben bereikt. De gehanteerde toetsen vormen tevens een mooie handreiking voor de student voor het zelf construeren van een variëteit aan toetsen voor (bovenbouw) leerlingen. Het dubbele bodemprincipe van leren is hierbij aantoonbaar aanwezig.

De opleiding zorgt ervoor dat het toetsen en beoordelen valide en betrouwbaar verloopt, door beoordelingsformulieren met vastgestelde criteria te hanteren, door het zogenoemde 'vier ogenprincipe' en het bij diverse opdrachten inzetten van meerdere beoordelaars. De Examencommissie, die tevens Toetscommissie is, speelt hierin aantoonbaar een belangrijke en sturende rol.

Vakdocenten economie zorgen op het vakgebied eveneens voor betrouwbaarheid in de beoordeling door met ingang van 2011-2012 tijd in te roosteren voor plenaire bespreking van gemaakte toetsen met alle vakdocenten economie.

Het panel is van oordeel dat de studenten in de rollen 1 (expert), 2 (vakdidacticus) en 3 (professional) voldoende masterniveau hebben bereikt. Dat blijkt o.a. uit de praktijkdossiers, uit de tevredenheid van het werkveld over het niveau van de afgestudeerden en uit het feit, dat alle afgestudeerden na hun studie functioneren als eerstegraads docent in het voortgezet onderwijs. Dat voldoende niveau geldt eveneens voor de studenten Algemene Economie waar het gaat om de rollen 4 (innovatief educatief ontwerper) en 5 (educatief onderzoeker), zij het dat twee van de acht afgestudeerde studenten hiervoor naar het oordeel van het panel maar net een voldoende halen. Het panel heeft er evenwel vertrouwen in dat de verbetermaatregelen die de opleiding al heeft getroffen in de pijler

Pagina 4 van 8 'onderzoek' er op korte termijn toe zullen leiden dat alle studenten ook in de rollen 4 en 5 een hoger masterniveau zullen bereiken.

Algemene conclusie: voldoende

De beoogde eindkwalificaties beoordeelt het panel als goed, de onderwijsleeromgeving, het systeem van toetsing en beoordeling als voldoende. De opleiding heeft aangetoond dat studenten in alle rollen voldoende masterniveau hebben bereikt. Op basis hiervan komt het panel tot een totaaloordeel 'voldoende' voor deze opleiding.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel ondermeer om explicieter aandacht te besteden aan de rol van 'leraar als professional', om de samenwerking met de lectoraten te versterken en om de onderzoekslijn verder vorm te geven en het niveau van de afstudeerwerken blijvend te bewaken.


Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool van Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 11 september 2012 naar voren te brengen. Bij brief van 27 september 2012 en e-mail van 19 oktober 2012 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen in bijlage 2.

De NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding hbo-master Leraar Algemene Economie (90 ECTS; variant: deeltijd; locatie: Amsterdam) van de Hogeschool van Amsterdam te Amsterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 19 april 2013 en is van kracht tot en met 18 april 2016 (2019)¹.

Den Haag, 25 oktober 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie



K.L.L.M. Dittrich
voorzitter

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar (artikel 18.32c, vierde lid, van de WHW).

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	G
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1:37,2 (excl. onderwijsmanager) 1:22,1 (incl. onderwijsmanager)			
Kwalificatie docenten	13% PhD (1 van de 8) 75% wo-ma (6 van de 8) 13% wo-ba (1 van de 8) 13 % hbo- ma (1 van de 8)			
Studielast	20 uur per week			
Contacturen	1e jaar: 9u 2e jaar: 12u 3e jaar: 10u			
Rendement	instroom	1e jaar	2e jaar	
	cohort 2005	12	8	
	2006	11	6	
	2007	9	6	
	2008	14	10	
	2009	19	17	
	2010	13	11	
	rendement	na 3 jaar	na 4 jaar	na 5 jaar
	2003	75%	83%	83%
	2004	50%	50%	75%
	2005	63%	75%	75%
	2006	67%	100%	100%
	2007	100%	100%	
	2008	0%		
2009	0%			

- Drs. R.B. van der Herberg is partner bij Hobéon; voorheen rector Minkema College Woerden;
- Prof. dr. P. van Petegem is gewoon hoogleraar Instituut voor Onderwijs- en Informatiewetenschappen, Universiteit Antwerpen, voorheen hoofddocent, departement Didactiek & Kritiek, Universiteit Antwerpen;
- Drs. P.J.J. Hendrikse is lid raad van bestuur Ons Middelbaar Onderwijs Tilburg;
- Drs. A.W.G. Hoevers is werkzaam aan de Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de RUG als docent en als coördinator van Gamma (organisatie voor kwaliteitsaansluiting VWO-WO), daarnaast lerarenopleider economie, mentor en coach bij het Universitair Onderwijs Centrum Groningen, voorheen docent economie in het middelbaar onderwijs en op het hbo;
- Mevrouw C.H.M. Kusters is student aan de hbo-master lerarenopleiding Nederlands van Fontys Hogescholen;
- Mevrouw V.A.C. Trescher is student aan de hbo-master lerarenopleiding Wiskunde van Fontys Hogescholen.

Secretaris/Coördinator: Mevrouw G.C.Versluis, gecertificeerd d.d. november 2010.